

Direktori kk

22.02.2024 nr 2-2/1

ÕPPEKAVA

2024

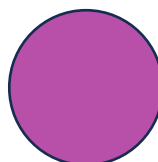
SISUKORD

LASTEAIJA ÕPPEKAVAS ESITATAKSE.....	3
LASTEAIJA ERIPÄRA NING ÕPPE- JA KASVATUSTEGEVUSE EESMÄRGID.....	4
ÕPPE-JA KASVATUSTEGEVUSE LÄBIVIIMISE KORRALDUS JA PÕHIMÕTTED	8
ÕPI- JA KASVUKESKKONNA KUJUNDAMISE PÕHIMÕTTED.....	12
6-7AASTASE LAPSE EELDATAVAD ÜLDOSKUSED NING 6-7AASTASE LAPSE ARENGU EELDATAVAD TULEMUSED.....	14
LAPSE ARENGU HINDAMISE JA TOETAMISE PÕHIMÕTTED JA DOKUMENTEERIMINE NING MEETODID JA VAHENDID LAPSE ARENGU HINDAMISEKS, JÄLGIMISEKS JA ANALÜÜSIMISEKS.....	21
VANEMATEGA KOOSTÖÖ PÕHIMÕTTED JA KORRALDUS	26
ÕPPEKAVA UUENDAMISE JA TÄIENDAMISE KORD.....	28
LISAD	29

**LASTEAIA
ÕPPEKAVAS
ESITATAKSE**

- 1) lasteaia eripära ning õppe- ja kasvatustegevuse eesmärgid;
- 2) õppe- ja kasvatustegevuse läbiviimise korraldus ja põhimõtted;
- 3) õpi- ja kasvukeskkonna kujundamise põhimõtted;
- 4) 6–7aastase lapse eeldatavad üldoskused ning 6–7aastase lapse arengu eeldatavad tulemused;
- 5) lapse arengu hindamise ja toetamise põhimõtted ja dokumenteerimine ning meetodid ja vahendid lapse arengu hindamiseks, jälgimiseks ja analüüsimiseks;
- 6) vanematega koostöö põhimõtted ja korraldus;
- 7) õppekava uuendamise ja täiendamise kord.

**LASTEAI A ERIPÄRA
NING ÕPPE- JA
KASVATUSTEGEVUSE
EESMÄRGID**

Lasteaia andmed

Asutus: Raadi Lasteaed Ripsik

Aadress: Mõisatamme 30, Raadi alev

Tartu vald, Tartumaa 60534

Reg nr: 77000890

E-post: ripsik@ripsik.edu.ee

Mobiil: 53240888; 5240819

Koduleht: www.ripsik.ee

Facebook'i leht: <https://www.facebook.com/RaadiLasteaedRipsik/>

Raadi Lasteaed Ripsik (edaspidi Ripsik) on 2019. aastal avatud Tartu valla munitsipaallasteaed, mis pakub alushariduse omandamise võimalust 3-7aastastele lastele. Lasteaiale kuulub kaks maja: Ripsiku maja ja Nupsiku maja. Kokku on lasteaias kaksteist aiarühma. Kolmeteistkümnes, väikerühm suurenenud toevajadusega lastele (kuni 12 last), avatakse sügisel 2024. Õppe- ja kasvatustöö Ripsiku lasteaias toimub eesti keeles.

VISIOON: Ripsik on kogukonna lasteaed, kus väärtustame lapseõlve, mängu ja tähendusrikast õppimist. Nii lastel kui täiskasvanutel on tore siia tulla, hea on siin olla ja julge siit minna.

MISSIOON: Loomes keskkonna, mis toetab enastjuhtiva, kohanemisvõimelise ja vastutustundliku inimese kujunemist.

VÄÄRTUSED: Ripsikus väärtustame lapseõlve ehk **VÕIMALDAME LAPSEL OLLA LAPS.**

Selleks:

- + oleme loovalt vabad;
- + austame tähenduslikku mängu;
- + väärtustame liikumist;
- + tegutseme meeskonnana.

Lasteaia eripära:

Lasteaia nimategelased Ripsik ja Nupsik annavad võimaluse loovuseks ja fantaasiaks ning oma traditsioonide loomiseks. Rühma nimele viitab rühmasisene värvilahendus. Ripsiku loomise lugu (Lisa 1) rõhutab, et laste mõtted, loomupärane uudishimu ja mäng on meil väärtustatud ning lapsed saavad oma mõtteid, ideid ja teadmisi mitmekülgset väljendada. Loodud on Ripsiku laul (Lisa 2), Ripsiku luuletus (Lisa 3) ja Ripsiku sünnipäevalaul (Lisa 4).

- Lasteaia asukoht ja ümbritsev keskkond (Raadi park, Majoraadi park) annab võimaluse aktiivseks looduses liikumiseks ning ümbritseva looduse süvitsi tundma õppimiseks. Tartu linna lähedus loob võimalused õppetöö mitmekesistamiseks ja lastele vahetute kogemuste ja elamuste saamiseks (muuseumid, näitused, teatrid, kinod, pargid, vaatamisväärsused jms).
- Lasteaial on kaks maja ühise õuealaga, mille atraktsioonid ja liigendatus võimaldavad erinevaid väljakutseid, liikumisi ja rõõmsaid kohtumisi teiste rühmade lastega.
- Vastavalt aasta teemale moodustame õppeaasta alguses vajaduspõhiselt erinevad töögrupid. Näiteks on loodud Tugivägi töögrupp, kus tegeleme toevajadustega lapsi puudutavate küsimustega ja erialase arendustööga. Liikumisega sõbraks töögrupp, mis mõtleb välja erinevaid tegevusi ja üritusi ning täiendab keskkonda laste liikumisaktiivsuse suurendamiseks. Õuesõppe töögrupp, kes rikastab õuekeskkonnas mängimise ja õppimise võimalusi.
- Lapsest lähtuv tegevuskultuur – laps tunneb end Ripsiku lasteaias väärtuslikuna; toetame lapse huvisid ja loovust ning arvestame tema individuaalsusega.
- Toetame süvendatult laste liikumisharjumuste kujunemist – aktiivset liikumist soodustavad vahendid on lastele kasutamiseks nii vabamängus kui ka täiskasvanu juhendamisel.

- Lisategevusena on Ripsikus „Rütmika ja tants,“ kus kujundatakse ja arendatakse rütmitaju, muusikalist kuulmist ja mälu, muusika vastuvõtu- ja väljendusvõimet, muusikalise liikumise loomingulisi võimeid.
- Ripsikus on rühmameeskondadel võimalus tegutseda autonoomselt luues rühmale kõige sobivama päevarütm, mis soodustab ühelt tegevuselt teisele sujuvat üleminekut ja moodustab tervikliku päeva.
- Integreerime laste mängu ja õppe-kasvatustegevuste mitmekesistamiseks infotehnoloogilisi vahendeid ja robotikaseadmeid.
- Mäng on laste põhitegevus ning sellega arvestame keskkondi luues, tegevusi planeerides ja läbi viies.
- Õppetegevused toimuvad erineva suurusega gruppides; tegutsemine väikestes gruppides võimaldab individuaalsemat lähenemist.
- Ripsiku õpetajad kasutavad ja integreerivad omavahel erinevaid õppemeetodeid, mis toetavad üldõpetuslikku tööviisi:
 - ✚ projektõpe/projektipõhine õpe
 - ✚ mängupedagoogika
 - ✚ õuesõpe
 - ✚ Hea Alguse elemendid
- Lisaks igapäevategevustele toimuvad vabakulgemise päevad, kus lapsed saavad vabalt minna teistesse lasteaia ruumidesse avastama, tegutsema ja mängima.

Õppe- ja kasvatustegevuse eesmärgid:

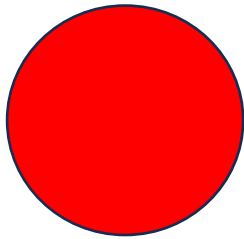
Lähtudes Koolieelse lasteasutuse riiklikust õppekavast on õppe- ja kasvatustegevuse üldeesmärk lapse mitmekülgne ja järjepidev areng kodu ja lasteasutuse koostöös.

Ripsiku õppekava eesmärgid lähtuvad koolieelse lasteasutuse riiklikust õppekavast lasteaia visioonist, missioonist ja kokkulepitud väärtustest.

Olles läbinud Ripsiku õppekava, on laps:

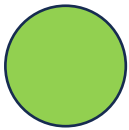
- jõudnud riiklikus õppekavas toodud eeldatavate tulemusteni, mis loob eeldused sujuvaks üleminekuks lasteaiast kooli, enesega hakkamasaamiseks ning põhihariduse omandamiseks;

- saanud õpi- ja koostöökogemuse;
- tehes valikuid kogunud vastutust, oma õpitee loomise võimalust;
- saanud lasteaia keskkonnas aktiivselt liikuda ning tegutseda ja kujunenud on aktiivse liikumise harjumused;
- omandanud soovi ja eakohase oskuse sihipäraselt kasutada info- ja kommunikatsioonitehnoloogia vahendeid (IKT) ning robotikaseadmeid;
- saanud eakohaselt mängida ja mänguliselt õppida.

**ÕPPE-JA
KASVATUSTEGEVUSE
LÄBIVIIMISE
KORRALDUS JA
PÕHIMÕTTED**

Õppe- ja kasvatustegevuse korraldus:

Õppeaasta algab 1. septembril ning kestab 31. augustini. Aktiivne ja planeeritud õppetegevus toimub 1. septembrist kuni 31. maini. Septembri ja jaanuarikuu kaks esimest nädalat on laste vaatlemiseks, huvide väljaselgitamiseks ja tegevuste planeerimiseks. Jõuludele eelneval nädalal ja suveperioodil möödub lasteaiapäev võimalusel palju õues, kus toimub õpitu kordamine ja kinnistamine mängulise tegevuse kaudu.

Suur osakaal on lapse üldoskuste arengu toetamisel.

Õppe- ja kasvatustegevuse läbiviimise aluseks koostame lasteaia aasta tegevuskava, mis valmib 1. oktoobriks ja selles kavandame ühiselt aasta teema, eesmärgid, tegevused, üritused ning nende elluviimise ajakava ja osalevad osapooled. Õppeaasta lõpus analüüsime tegevuskava rakendatust.

Lasteaia muusika, rütmika ja tants ning liikumistegevuste ajalise plaani koostame koostöös osapooltega (liikumis-, rütmika ja tantsu- ning muusikaõpetaja, rühmameeskond, õppejuht) iga õppeaasta alguses. Koostatud plaan võib olla õppeaasta sees muutuv.

Ripsikus on kasutusel e-keskkond Eliis, kus kajastuvad:

- Rühmapäevik - päeva ülevaade sõnas ja pildis.
- Rühma kuuplaan või projektiplaan - on ajas muutuv dokument. Olulise osa sellest moodustab analüüs, mis on järgneva perioodi planeerimise aluseks.
- Sündmuste kalender, kus kajastuvad kõik lasteaja ja personali tegemised ning mis on kõikidele töötajatele kättesaadav. Meie kalender on ajas pidevalt täienev. Sinna planeeritakse koolitused, ühisüritused, rühma tegemised üldises plaanis jms.
- Õppeaasta analüüs - õppeaasta lõpus koostavad rühmad kuuplaanide analüüside põhjal rühma tegevuse tulemuslikkuse kokkuvõtte ja seavad uued eesmärgid. Analüüs esitatakse 30.05. Õppeaasta lõpus arhiveerime planeerimisdokumendid elektrooniliselt.

Laste päevakava:

7.00 – 8.30 Laste vastuvõtt ja vaba mäng

8.30 – 9.00 Hommikusöök

9.00 – 12.15 Planeeritud tegevused, vaba mäng ja tegevused õues

12.15 – 12.45 Lõunasöök (3-4a)

12.30- 13.00 Lõunasöök (5-7a)

13.00 – 15.00 Puhkeaeg

15.30 – 16.00 Õhtuode

16.00 – 18.00 Laste vabategevus, õues viibimine, kojuminek

- Õppe- ja kasvatustegevus tugineb rühma päevakavale, mis määrab vastavalt laste eale päevarütmi. Päevakavas vahelduvad igapäevatoimingud, laste vabategevused ja koostöös lastega kavandatud õppe- ja kasvatustegevused. Päevakavas on ajaliselt määratud söögiajad ning muusika- ja liikumistegevused ning rütmika ja tants. Teiste tegevuste osas on päevakava paindlik.
- Õppe- ja kasvatustegevuse kavandamine, rakendamine, hindamine ja arendamine on paindlik, võimaldab teha lähtuvalt laste huvidest jooksvalt täiendusi ja muudatusi ning põhineb pedagoogilisel dokumenteerimisel.
- Dokumenteerimise käigus teeme nähtavaks õppe- ja kasvatustegevuse seose õppekavaga, eesmärgid, tegevused, teemakäsitluse ning kokkuvõtte eesmärkide saavutamisest.
- Õppe- ja kasvatustegevused toimuvad läbi igapäevatoimingute, laste mängu, kavandatud tegevuste ja vabategevuste. Õppe- ja kasvatustegevuse kavandamisel ja õppesisu valikul

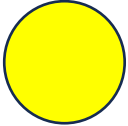
lähtume lapsest, alushariduse alusväärtustest, last ümbritsevast keskkonnast ning põhimõttest lähemalt kaugemale, üksikult üldisemale.

- Tegevusi viime läbi individuaalselt, väiksemates gruppides või kogu rühmaga ning tegevuste läbiviimiseks on kasutusel kõik lasteaia avatud ruumid, õueala, lasteaia lähiümborus ja Tartu linnaruum. Õpitavaga tutvume võimalusel selle loomulikus keskkonnas.
- Tegevustesse on kaasatud kogu rühma meeskond - rühmade meeskonnad loovad oma töögraafikud viisil, mis võimaldavad korraldada tegevusi väikestes rühmades, et tagada laste huvide, mõtete ja vajadustega arvestamine.
- Tervise ja liikumise seisukohalt peame oluliseks, et laps viibiks võimalikult palju värskes õhus ja kasutaks aktiivset liikumist soodustavaid vahendeid, mis on lastele nii siseruumides kui õuealal vabalt kättesaadavad. Kasutame liikumist meid ümbritseva keskkonna tundmaõppimiseks (õuesõpe, õppekäigud, matkad jms).
- Lisaks liikumistegevusele toimub lasteaias ka muusikaline liikumine „Rütmika ja tants“, mille sisuks on tants, rütmika, erinevate vahenditega liikumine muusikas ja loovliikumine.
- Lapse individuaalse arengu toetamiseks kohaldame vajadusel erisusi, mida on õppekavas pikemalt kirjeldatud laste arengu hindamise peatükis.
- Lasteaia töötajad teevad vanemaga lapse arengu ja tervise toetamiseks koostööd, mis põhineb vastastikusel usaldusel ja lugupidamisel. Õpetajad ning lapsevanemad vahetavad regulaarselt informatsiooni lapse arengust ja õppimisest ning vanem on kaasatud lapse arengut puudutavate otsuste tegemisse ja nende rakendamisesse. Lapse lasteaiatee alguses viiakse läbi perevestlus, mis edaspidi on vajaduspõhine ning igal õppeaastal toimub vähemalt üks kord aastas lapse arenguestlus.

Traditsioonilised üritused Ripsikus:

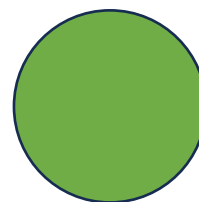
- Lasteaia sünnipäeva pannkoogihommik
- Mihklilaat (pereüritus)
- Rühkiv Ripsik (maraton)
- Õpetajate päev
- Laternamatk (pereüritus)
- Advendihommikud
- Jõulupeod
- EV sünnipäev „Kingitus Eestile“
- Vastlapäev
- Talgupäev (pereüritus)

- Matkapäev
- Rattur Ripsik
- Lustiv Ripsik (koolisaatmise pidu/pereüritus)

Õppe- ja kasvatustegevuse põhimõtted:

- Pedagoogilises tegevuskultuuris rakendame lapsest lähtuvat mõtteviisi – kuulame last, selgitame välja laste huvid, oskuste ja arengu taseme ning arvestame sellega tegevuste/laste päeva planeerimisel.
- Laste põhitegevus on mäng ning õppimine toimub mängu kaudu.
- Kõike, millega laps toime tuleb, teeb ta ise või vähese abiga – lapsel on õppetöös aktiivne roll.
- Toetame lapse loovust ja omaalgatust – lastel on võimalus oma teadmisi ja mõtteid mitmekülgsetel väljendada. Laps kogub teadmisi igast eluhetkest liikudes, mängides, tegutsedes, märgates, küsides, uurides ja avastades. Õpetus ja kasvatus on oma kogukonna ja kultuuri põhine, hõlmates lapse igapäevaseid päriselulisi kogemusi.
- Lapse käivitaja on tema huvi ja teda ümbritsev keskkond – loome/võimaldame uudishimu tekitava, turvalise, hooliva, kiusamisvaba ja koostööd julgustava keskkonna.
- Väärtustame protsessi ja terviklikku päeva.
- Arvestame digitehnoloogia rolliga laste igapäevaelus ja nüüdisaegses maailmas ning rakendame selle võimalusi õppe- ja kasvatustegevuse rikastamiseks.
- Lapsed on kaasatud lasteaiapäeva ja tegevuste kavandamisesse; lapsed saavad teha valikuid ning analüüsida tehtut.
- Jõud ja edu peitub kodu ja lasteaia koostöös - lapse arengu toetamine meie lasteaias on meeskonnatöö.

**ÕPI- JA
KASVUKESKKONNA
KUJUNDAMISE
PÕHIMÕTTED**

Õppimise psühholoogiliseks aluseks on kogemus, mille laps omandab vastastikusel toimes füüsilise, vaimse ja sotsiaalse keskkonnaga. Kogu Ripsiku meeskonna roll on kujundada lasteaias lapse heaolu ja arengut toetav keskkond. Keskkonna loomisesse ja kujundamisesse kaasatakse ka lapsi ja lapsevanemaid.

Füüsilise keskkonna kujundamise põhimõtted:

- **Turvalisus** – keskkonna loomisel lähtume laste vanusest ja vajadustest ning tervisekaitse nõuetest.
- **Liigendatud (rühma)ruum ja avar õueala** – annab võimaluse suhtlemiseks ja tegutsemiseks nii suuremates kui väiksemates gruppides, individuaalseks tegutsemiseks ja vajadusel eraldumiseks. Seda toetab madal liigutatav ja multifunktsionaalne mööbel, rühmaruumi suuruse muutmine lükanduksega. Meie majas on võimalik kasutada ka rühmaväliseid ruume – ateljeed (Torela), koridore, meediaruumi ja saale, mille kasutamise aja osas teevad rühmad omavahelisi kokkuleppeid ja koostööd. Avar õueala pakub võimalusi nii vabaliikumiseks kui ka õppetegevuseks värskes õhus.
- **Mänguvahendite kättesaadavus ja mitmekesisus** – eakohased mänguvahendid on lastele kättesaadavad kogu päeva vältel toetades laste autonoomiat ja omaalgatust. Keskkond ja vahendid muutuvad koos laste vanuse, huvide, uurimise/projektide, mängude sisu ja olemusega. Mänguvahendid ja materjalid annavad võimaluse sensorseteks elamusteks, peenmotoorika arendamiseks, uurimiseks, mõtlemise arenguks, enese mitmekülgseks

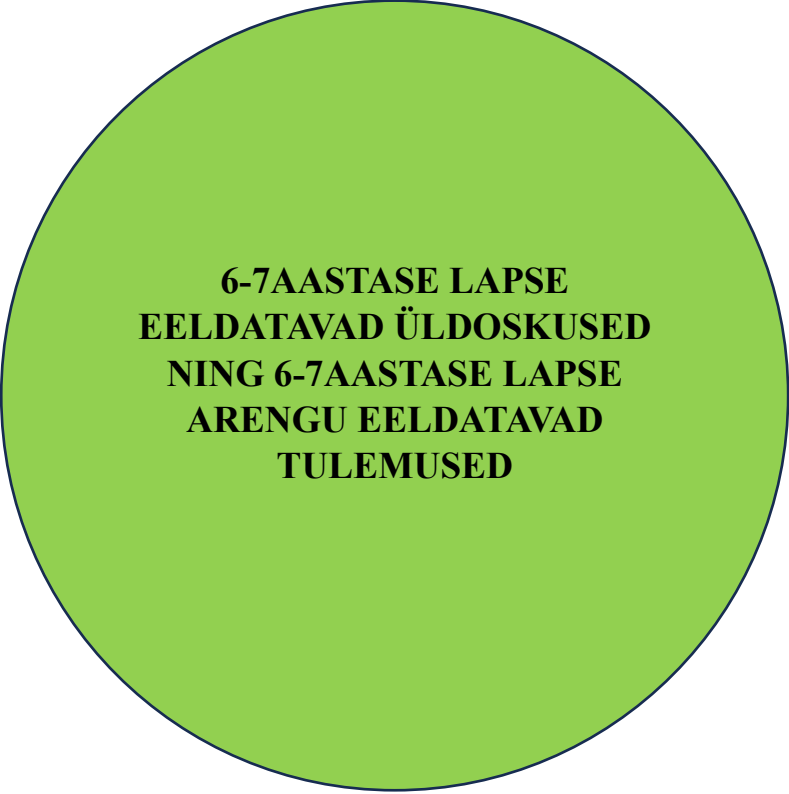
väljendamiseks läbi mängu, kunsti, liikumise, tantsu ja muusika. Keskkonna vahenditega rikastamiseks teeme koostööd peredega.

- **Võimalused mänguks ja liikumiseks** – laste põhitegevus on mäng, mille kaudu toimub uue omandamine. Ruum võimaldab mängida väikeses grupis, kuid jätab võimaluse ka mängu laiendamiseks. Vabalt kasutatavad vahendid (kostüümid, Legod, looduslikud materjalid) lubavad luua mängu vastavalt soovile ja fantaasiale. Mängudes on võimalus tegelikkuse ja fantaasia kohtumiseks. Võimaldame igapäevaste kogemuste läbimängimiseks autentseid vahendeid. Mängu- ja loomisruum annab võimalusi mitmekülgseks liikumiseks.
- **Avatud/laiendatud õpiruum** – liikumiseks ja mänguks kasutame lasteaia õueala, lasteaia ümbruskonda ja linnaruumi.
- **Õppeprotsessi nähtavaks tegemine** – keskkonnas on nähtaval kohal (seintel, stendidel, mängualadel ja mujal) dokumendid laste mõtete, ideede ja õpikogemustega, sealhulgas laste loodud mängukeskkonnad, joonistused, fotod jmt.
- **Võimalused digitehnoloogia kasutamiseks** – igas rühmaruumis on valmisolek kaasaegse infotehnoloogia kasutamiseks.

Sotsiaalse ja vaimse keskkonna kujundamise põhimõtted:

- **Ühised väärtused ja kokkulepped** – majas ning rühmades arutame läbi ning lepime kokku väärtused ja kokkulepped ning lähtume neist igapäevaselt.
- **Usaldav, sõbralik, vägivallavaba keskkond** – eesmärk on luua heaolu, võimaldame autonoomiat, julgustame suhteid ja suhtlemist.
- **Koostöine keskkond** – õpetame ja suuname lapsi üksteisega arvestama, üksteist toetama ja koostööd tegema.
- **Tunnustame arvamuste paljusust** – loome turvalise õhkkonna, mis julgustab küsima ja oma arvamust avaldama, lahendusi leidma ja põhjendama. Laste omaalgatus, ideed ja teooriad leiavad toetust.
- **Aeg kogetu mõtestamiseks, mõttevahetuseks ja tagasisideks** – tegevusi planeerides ja päevakava korraldades jätame ruumi tagasivaatamiseks, järelemõtlemiseks, analüüsiks, vabaks loovaks mänguks ja unistamiseks.
- **Toetame erisusi** - kujundame heatahtliku ja avatud suhtumise erinevustesse; toevajadusega lastele on tagatud ka tugispetsialistide toetus; vajadusel kohandame tegevusi ja võimalusel ka keskkonda.

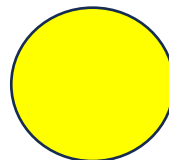

**6-7AASTASE LAPSE
EELDATAVAD ÜLDOSKUSED
NING 6-7AASTASE LAPSE
ARENGU EELDATAVAD
TULEMUSED**

Üldoskused on lapse arengut iseloomustavad suutlikkused. Laste areng võib individuaalselt suuresti varieeruda. Üldoskuste kujunemist toetame kõigi õppe- ja kasvatustegevuste kaudu, erinevate valdkondade sisusid lõimides.

Õppekavas eristatakse nelja üldoskuste rühma:

- **mänguoskused**
- **tunnetus- ja õpioskused**
- **sotsiaalsed oskused**
- **enesekohased oskused**

Mänguoskus

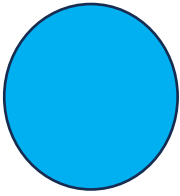
Mäng on ripsiklaste põhitegevus ja põhivajadus. Mäng on meie kõige loomulikum ja eakohasem õppimise viis. Mängu käigus omandame ja kinnistame uut teavet, uusi oskusi, peegeldame tundeid ja soove, õpime suhtlema, omandame kogemusi ja käitumisreegleid. Mänguoskus on kõigi üldoskuste ning õppe- ja kasvatustegevuse eri valdkondade oskuste ja teadmiste arengu alus. Mängides tunnetame sügavamalt ümbritsevat maailma, õpime lahendama mitmesuguseid probleeme ja väljendama oma mõtteid sõnades. Mäng toetab meie mõtlemise, loominguliste võimete, kujutluste, arusaamade arengut. Mängimine aitab meil omandada keelt ja arendada sotsiaalseid oskuseid, sealhulgas oskust teha koostööd teiste inimestega. Koos teistega mängides õpime arvestama mängukaaslaste soove ja huve ning kooskõlastama oma mänguideid teiste omadega. Koos täiskasvanuga mängides omandame järk-järgult vajalikke õpioskusi. Mängus kujuneb meil valmidus õppida ja iga mängukogemus on ühtlasi õpikogemus. Lasteaias mängime väga palju erinevaid mänge, näiteks: loovmäng, rollimäng, õppemäng (laumäng, sõnaline mäng), ehitusmäng, lavastusmäng, reeglimäng ja liikumismäng.

6-7 aastane laps

- 1) tunneb mängust rõõmu ning on suuteline mängule keskenduma;
- 2) rakendab mängudes loovalt oma kogemusi, teadmisi ja muljeid ümbritsevast maailmast;
- 3) algatab erinevaid mänge ja arendab mängu sisu;
- 4) täidab mängudes erinevaid rolle;
- 5) järgib mängureegleid ning oskab tuttavate mängude reegleid teistele selgitada;
- 6) suudab mängu käigus probleeme lahendada ja jõuda mängukaaslastega kokkuleppele;
- 7) tunneb rõõmu võidust ja suudab taluda kaotust võistlusmängus;
- 8) kasutab mängudes loovalt erinevaid vahendeid.

<p style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">Tunnetus- ja õpioskused</p>	<p>Õppimisvõime tähendab suutlikkust õppida uusi oskusi ja mõisteid, saada aru ümbruskonnas toimuvatest sündmustest, kasutada mälu sihipäraselt ja täpselt. Õpioskus on suutlikkus hankida teavet, omandada teadmisi ja oskusi ning uurida ja katsetada. Õpioskused kujunevad tunnetusoskuste arengu alusel. Tunnetusoskused on oskused tahtlikult juhtida oma tunnetusprotsesse: taju, tähelepanu, mälu, mõtlemist, emotsioone ja motivatsiooni. Tunnetustegevuse all mõistetakse üldise vaimse tegevuse, spetsiifiliste keeleliste võimete ja kogemuste koostoimet.</p>
 <p>6-7 aastane laps</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) saab aru lihtsamatest seostest (hulk, põhjus, tagajärg), tajub esemeid, sündmusi ja nähtusi tervikuna; 2) mõtleb nii kaemuslik-kujundlikult kui ka verbaalselt, saab kuuldust aru, reageerib sellele vastavalt ning kasutab arutlevat dialoogi; 3) tegutseb sihipäraselt, on suuteline keskenduma kuni pool tundi; 4) kavandab ja korraldab oma igapäevategevusi ja viib alustatud tegevused lõpuni; 5) tegutseb uudes olukorras täiskasvanu juhiste järgi; 6) suhtub õppimisse positiivselt – tahab õppida, uurida, esitada küsimusi, avastada ja katsetada; 7) rühmitab nähtusi erinevate tunnuste alusel; 8) kasutab materjali meeldejätmiseks kordamist.
<p style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">Sotsiaalsed oskused</p>	<p>Sotsiaalsete oskuste all mõistetakse lapse oskusi teistega suhelda, tajuda iseennast kui ka partnereid, võtta omaks ühiskonnas üldtunnustatud tavadid ja lähtuda eetilistest tõekspidamistest. Lapse sotsiaalne areng peab tagama ühiskonnas elamiseks vajalike sotsiaalsete oskuste ja pädevuste omandamise. Seepärast on sotsiaalsete teadmiste ja oskuste ning väärtushinnanguliste hoiakute kujundamine üks tähtsamaid kasvatusülesandeid. Suhtlemisest kaaslastega algab lapse tegelik lõimumine ühiskonda. Laps õpib eristama endast lähtuvaid kogemusi ja reaktsioone teiste omadest ning mõistma, et inimestel võivad olla erinevad kogemused, tunded ja mõtted. Kui lapse eneseteadvus ja „mina“ arenevad, õpib ta hindama ning arvestama ka teiste seisukohti ja hinnanguid.</p>
	<ol style="list-style-type: none"> 1) püüab mõista teiste inimeste tundeid ning arvestada neid oma käitumises ja vestluses; 2) tahab ja julgeb suhelda – huvitub suhetest ja tunneb huvi teiste vastu; 3) hoolib teistest inimestest, osutab abi ja küsib seda vajadusel ka ise;

 <p>6-7 aastane laps</p>	<ol style="list-style-type: none"> 4) osaleb rühmareeglite kujundamisel; 5) oskab teistega arvestada ja teha koostööd; 6) loob sõprussuhteid; 7) saab aru oma-võõras-ühine tähendusest; 8) teeb vahet hea ja halva käitumise vahel; 9) mõistab, et inimesed võivad olla erinevad; 10) järgib kokkulepituid reegleid ja üldtunnustatud käitumisnorme; 11) selgitab oma seisukohti.
<p>Enesekohased oskused</p>	<p>Enesekohased oskused on lapse suutlikkus eristada ja teadvustada oma oskusi, võimeid ja emotsioone, juhtida oma käitumist (lapse mina-pildi tekkimine, enesehinnang, eneseanalüüsi oskus, eneseteenindusoskus).</p>
 <p>6-7 aastane laps</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) suudab oma emotsioone kirjeldada ning tugevaid emotsioone (nt rõõmu, viha) sobival viisil väljendada; 2) kirjeldab enda häid omadusi ja oskusi; 3) oskab erinevates olukordades sobivalt käituda ning muudab oma käitumist vastavalt tagasisidele; 4) algatab mängu ja tegevusi; 5) tegutseb iseseisvalt ja vastutab oma käitumise eest; 6) teab, mis võib olla tervisele kasulik või kahjulik ning kuidas ohutult käituda; 7) saab hakkama eneseteenindamisega ja tal on kujunenud esmased tööharjumused; 8) kasutab erinevaid vahendeid heaperemehelikult ning tegevuse lõppedes koristab enda järelt.

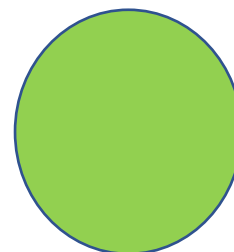
6-7 aastase lapse arengu eeldatavad tulemused

Koostöös koduga on Ripsikust kooli minev laps jõudnud järgmiste valdkondlike oskusteni:

Mina ja keskkond	<ol style="list-style-type: none">1) tutvustab ja kirjeldab iseennast, enda omadusi, huve jms;2) kirjeldab oma kodu, perekonda ja peretraditsioone;3) nimetab ja kirjeldab erinevaid ameteid;4) nimetab Eesti riiklikke sümboleid ja rahvatraditsioone;5) mõistab, et inimesed on erinevad ning neil on erinevad vajadused;6) oskab eristada igapäevaelus tervisele kasulikku ja kahjulikku;7) julgeb keelduda (ühis)tegevus(t)est, kui neis osalemine kahjustab teda ennast ja teisi või on ohtlik;8) kirjeldab, kuidas keskkond ja inimeste käitumine võivad mõjutada tervist;9) järgib isikliku hügieeni nõudeid, sh hammaste hoidmist ja hooldamist;10) suhtub ümbritsevasse hoolivalt ning käitub seda säästvalt;11) kirjeldab kodukoha loodust ning tuntumaid taimi, seeni ja loomi;12) kirjeldab loodust ja inimeste tegevusi erinevates ajatsüklites: ööpäev, nädal, aastaring;13) selgitab, miks on valgus, temperatuur, vesi, muld ning õhk taimedele, loomadele ja inimestele tähtsad;14) selgitab ilmastikunähtuste sõltuvust aastaegadest, öö ja päeva vaheldumisest;15) mõistab ning märkab enda ja teiste tegevuse mõju ja tagajärgi keskkonnale;16) kirjeldab võimalikke ohte kodus, veekogul, liikluses jm;17) teab, kuidas jalakäijana ohutult liigelda ning jalgrattaga lasteaia õuealal sõita.
Keel ja kõne	<ol style="list-style-type: none">1) tuleb toime nii eakaaslaste kui ka täiskasvanutega suheldes; arvestab kaassuhtlejat ja suhtluspaika;2) saab aru kuuldu sisust ning suudab sellele sobivalt reageerida;3) suudab oma mõtteid suulises kõnes edasi anda;4) jutustab pildi, kuuldu teksti või oma kogemuse alusel, annab edasi põhisisu ja olulised detailid ning vahendab ka oma tundeid;5) kasutab kõnes aktiivselt liitlauseid;6) kasutab kõnes kõiki käände- ja pöördevorme ainsuses ning mitmuses;7) valdab suhtlemiseks piisavat sõnavara ja suudab vajaduse korral ise sõnu moodustada;8) hääldab oma kõnes ja etteöeldud sõnu korrates õigesti kõiki emakeele häälikuid;9) tunneb tähti ja veerib kokku 1–2silbilisi sõnu ning tunneb kirja pildis ära mõned sõnad;10) kirjutab joonistähedega 1–2silbilisi sõnu õigesti järjestatud ühekordsete tähtedega;11) teab peast emakeelseid luuletusi ja laule.

Eesti keel kui teine keel	<ol style="list-style-type: none"> 1) mõistab lihtsamat argiteemalist eestikeelset kõnet; 2) tunneb ära õpitud sõnad ja väljendid, mõistab neid ning kasutab oma kõnes; 3) saab aru korraldusest ja toimib selle järgi; 4) saab aru lihtsast küsimusest ning vastab sellele õpitud sõnavara piires; 5) kasutab kõnes sobivaid viisakusväljendeid; 6) teab peast eestikeelseid luuletusi ja laule; 7) oskab nimetada mõningaid Eesti kohanimesid ja tuntud inimesi.
Matemaatika	<ol style="list-style-type: none"> 1) määrab esemete hulga ühise tunnuse ning jaotab esemeid kahe erineva tunnuse järgi; 2) võrdleb hulki, kasutades mõisteid rohkem, vähem, võrdselt; 3) teeb 12 piires loendamise teel kindlaks esemete arvu, teab arvude 1–12 järjestust ning tunneb numbrimärke ja oskab neid kirjutada; 4) liidab ja lahutab 5 piires ning tunneb märke +, –, =; 5) koostab kahe esemete hulga järgi matemaatilisi jutukesti; 6) järjestab kuni viit eset suuruse järgi (suurus, pikkus, kõrgus jm); 7) rühmitab esemeid asendi- ning nähtusi ja tegevusi ajatunnuse järgi; 8) kirjeldab enda asukohta ümbritsevate esemete suhtes, orienteerub ruumis, õuealal ja paberil; 9) oskab öelda kellaega täistundides; 10) nimetab nädalapäevi, kuid ja aastaaegu ning teab oma sünnikuud ja -päeva; 11) mõõdab esemete pikkust kokku lepitud mõõtevahendiga (pulk, nöör vms); 12) eristab kasutatavamaid raha- ning mõõtühikuid (euro, sent, meeter, liiter, kilogramm) ning teab, kuidas ja kus neid ühikuid kasutatakse; 13) leiab erinevate kujundite hulgast ringi, kolmnurga, ristküliku, ruudu, kera ja kuubi ning kirjeldab neid kujundeid.
Kunst	<ol style="list-style-type: none"> 1) leiab ümbritsevat vaadeldes erinevaid detaile, objekte ja nendevahelisi seoseid ning kujutab ümbritsevat vabalt valitud viisil; 2) väljendab joonistades, maalides, voolides ja meisterdades meeleolusid ning fantaasiaid; 3) kasutab kunstitöö loomiseks erinevaid vahendeid; 4) kujutab objekte neile iseloomulike tunnuste kaudu; 5) keskendub alustatud tegevusele ja loob oma kunstitöö; 6) loob esemeid kasutades erinevaid tehnikaid ja materjale ning räägib nende otstarbest; 7) koostab ise või valib tööst lähtuvalt sobivad motiivid või vahendid eseme kaunistamiseks; 8) kirjeldab kunstiteoseid, nende värve ja meeleolu.
Muusika	<ol style="list-style-type: none"> 1) laulab ilmekalt loomuliku häälega ja vaba hingamisega; 2) laulab eakohaseid rahva- ja lastelaule nii rühmas/ansamblis, kui ka üksi; 3) suudab laulu või muusikapala tähelepanelikult kuulata ning kuulatud muusikat iseloomustada; 4) eristab kuulmise järgi laulu ja pillimängu; 5) eristab õpitud pille kõla järgi (kuljused, kastanjetid, trumm, taldrikud, puu-agoogo, jembe, kõlaplaadid ja käsikellad); 6) oskab osaleda lavastuses; 7) tunneb eesti rahvapille; 8) oskab laulda lasteaed Ripsik lasteaia laulu.

<p style="text-align: center;">Liikumine</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) nimetab erinevaid spordialasid ja mõne Eesti tuntuma sportlase; 2) keskendub sihipärasele kehalisele tegevusele; 3) liikumisel ja mängimisel peab kinni üldistest ohutusreeglitest, valides sobivad paigad ja vahendid; 4) järgib esmaseid hügieeninõudeid; 5) sooritab painduvust, kiirust, vastupidavust ja jõudu arendavaid tegevusi; 6) säilitab tasakaalu paigal olles ja liikumisel; 7) sooritab põhiliikumisi pingevabalt, nii et liigutused on koordineeritud ja rütmilised; 9) matkib täiskasvanut harjutuste sooritamisel; 10) mängib sportlike elementidega mängu (korvpall, jalgpall jne); 11) organiseerib ise liikumismänge; 12) peab kinni kokkulepitud mängureeglitest; 13) kasutab harjutusi tehes mõlemat kätt korraga, täpsust nõudvas tegevuses kasutab domineerivat kätt; 7) osaleb kelguvõistlustel; 8) suusatab koordineeritud liikumisega; 9) uisutab õpetaja abiga või iseseisvalt; 10) läbib jalgratta/toukerattaga takistusrada; 11) sooritab kergejõustiku alasid tulemusele (60m ja 400m jooks, kaugushüpe, pallivise); 12) osaleb Ripsiku spordisündmustel: “Rühkiv Ripsik,” “Rattur Ripsik”.
<p style="text-align: center;">Rütmika ja tants</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) laps kasutab liigutuste tegemisel õiget kehahoidu; 2) liigub enda tekitatud rütmi järgi ühtlase ja vahelduva tempoga; 3) laps sooritab üheaegselt kaaslasega rütmiliikumisi; 4) oskab tantsuelemente: otse- ja külgalopp, hüpaksamm, kõrvalastesamm, käärhüpe ülehüpe, hüplemine; 5) arenenud on keha- ja ruumiteadlikkus; 6) reageerib erinevates liikumistes muusika tempo, dünaamika jm muutustele; 7) kasutab liikumisel erinevaid tantsus ja võimlemises kasutatavaid vahendeid; 8) sooritab koordinatsiooni harjutusi; 9) mõistab pantomiimiliste ja tantsuelementide erinevusi ja rikastab enda väljenduslikkust mõlemaga.

**LAPSE ARENGU
HINDAMISE JA TOETAMISE
PÕHIMÕTTED JA
DOKUMENTEERIMINE
NING MEETODID JA
VAHENDID LAPSE ARENGU
HINDAMISEKS,
JÄLGIMISEKS JA
ANALÜÜSIMISEKS**

Lapse arengu hindamine on lasteaias järjepidev protsess. Lapse arengu jälgimise, dokumenteerimise, analüüsimise ja hindamise eesmärk on koguda lapse kohta informatsiooni, mida saab kasutada:

- lapse eripära väljaselgitamiseks ja toetamiseks;
- õppe- ja kasvatustegevuste kavandamiseks;
- tagasiside andmiseks lapsevanemale.

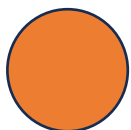
Tulemus dokumenteeritakse «Isikuandmete kaitse seaduses» sätestatud tingimustel.

Lapse arengu dokumenteerimiseks koostatakse igale lapsele e-arengumapp ja/või paberkandjal arengumapp (kuhu kogutakse lapse arenguestlused, joonistused ja muud dokumendid). Kogutud materjal annab ülevaate lapse saavutustest ja arengust pikema perioodi vältel. Arengut hinnatakse lapsest lähtuvalt, väärtustades nii protsessi kui saavutatut. Laps on aktiivne osaleja oma mapi koostamisel.

Lapse oskusi hinnatakse vastavalt vanusele. Mida väiksem laps, seda üldisem saab olla õpetaja poolt antav hinnang ja mida vanemaks laps saab, seda konkreetsem peaks hindamine olema, et kõik spetsiifilised oskused oleksid kaetud. Hindamise käigus selgitatakse välja olemasolevad oskused ja alles kujunemisjärgus ehk lähimas arengu tsoonis olevad oskused. Need on oskused, millega laps veel päris iseseisvalt hakkama ei saa, kuid tuleb toime täiskasvanu abiga.

Lapse arengu eeldatavaid tulemusi ei käsitleta kõigile kohustuslikena, vaid neid kasutatakse pidepunktidenalapse arengu jälgimisel ning kaardistamisel. Valdkondade arengueesmärke fikseeritakse üldjuhul kirjalikult 1 kord aastas. Eeldatavad oskused vanusegruppidenal on nähtavad ja kättesaadavad Eliis keskkonnas menüüribalt „Lapse areng“ all.

Lapsevanemal on õpetajaga kokkuleppel õigus tutvuda oma lapse arengumapiga. Infot lapse arengu kohta jagatakse lapse arenguestlusel.

Toevajadusega laps:

Toevajadusega laps on laps, kelle võimetest, oskustest, tervises seisundist, keelelisest ja kultuurilisest taustast ning isiksuseomadustest tingitud arenguvajaduste toetamiseks on vaja teha muudatusi või kohandusi lapse kasvukeskkonnas (mängu- ja õppevahendid, ruumid, õppe- ja kasvatusmeetodid jm).

Toevajadusega laste toetamise põhimõtted:

- varajane märkamine, eripära väljaselgitamine ning arendustegevuse läbiviimine toimub koostöös lapsevanema, rühmameeskonna, liikumis-, rütmika ja tantsu- ja muusikaõpetaja, tugispetsialistide, juhtkonna ja võimalusel/vajadusel erialaspetsialistidega väljastpoolt lasteaeda.
- individuaalne lähenemine vastavalt lapse toevajadus(t)ele ja keskkonna võimalustele, arvestades asutuse võimalusi.
- lapsevanema ja rühmameeskonna nõustamine lapsele vajaliku arengukeskkonna loomiseks.
- lasteaia Ripsik on toevajadustega lapsed tavarühmades ning õppe- ja kasvatustöö toimub kaasava hariduse põhimõtetel.

Toevajadusega lapse teekonnal Ripsiku lasteaia juhitud järgmistest tegevustest (Lisa 5):

Toevajadusega lapse märkamine toimub rühmaõpetajate, lapsevanemate ja erialaspetsialistide poolt. Nemad annavad info edasi tugispetsialistidele, kelleks meie lasteaia on logopeed ja eripedagoog, kes täidavad ka HEVKO ülesandeid.

Toevajadusega lapse esmast hindamist teostab õpetaja õppekava alusel. Vajadusel viib eripedagoog läbi pedagoogilis-psühholoogilise uuringu ja/või annab logopeed hinnangu lapse kõne arengule. Lisaks toimub sel etapil olemasolevate dokumentide töötlus, teostatakse vaatlusi rühmas (erinevate tegevuste raames) individuaalsete eripärade väljaselgitamiseks ja kogutakse andmeid

lapsevanematelt. Selle järgselt otsustatakse lapse tugiteenus(t)e vajadus, mille rakendamiseks on vajalik lapsevanema kirjalik nõusolek.

Esmane sekkumine hõlmab endas tugispetsialisti(de) teenuseid (individuaaltegevused; tegevused rühmas, sh allrühma tegevused; õpetaja toetamine ja nõustamine; soovitud rühmaruumi kohandamiseks ja/või vahendite valikuks), lapsevanema nõustamist (eripedagoogi ja/või logopeedi individuaalnõustamine; kirjalikud soovitud (materjalid) koju; pere-/arenguestlused, kuhu vajadusel kaasatakse tugispetsialist(id); ümarlauad) ja rühmaõpetaja individualiseeritud tööd (muukeelsed lapsed; andekad lapsed; üldtuge vajavad lapsed; eripäradega lapsed). Õppeaasta kestel võib toe vajadus muutuda või lõppeda (nt eripedagoogi/logopeedi teenus).

- **logopeed**, kelle põhitöök on laste kõne hindamine (sõnavara, hääldus, grammatika, kõnemõistmine, suhtlusoskus) ja kõneravi läbiviimine; lapsevanemate ja õpetajate nõustamine; koostöö õpetajate ja teiste lapse arengut toetavate spetsialistidega.
- **eripedagoog**, kelle põhitegevuseks on taju, tähelepanu, mälu ja mõtlemise arendamine.
- **logopeed ja eripedagoog** teevad koostööd lapse arengu toetamiseks, püstitades võimalusel koos tegevuste eesmärgid ning jagades omavahel olulisemaid tähelepanekuid.

Logopeed ja eripedagoog viivad valdavalt läbi individuaaltegevusi, vajadusel paaris ja/või allrühma tegevusi. Lisaks vaatlevad tugispetsialistid vajadusel last rühmas erinevate tegevuste käigus (sh rütmika ja tants, muusika- ja liikumistegevused) mitmeid kordi õppeaasta jooksul.

Tagasisidestamiseks kasutatakse Eliis keskkonda, e-maili või edastatakse tagasiside lapsevanemale suuliselt. Jooksvalt antakse nõuandeid ja soovitusi kõigile osapooltele, kes lapsega tegelevad.

Lasteaia siseselt toimuvad koordineeritud tegevused lapse arengu jälgimiseks ja kavandamiseks. Täiendavate meetmete osutamist lasteaias koordineerib eripedagoog koostöös logopeediga korraldades koostööd lapse õppe ja arengu toetamiseks õpetajatega, nõustades lapsevanemaid, aidates rühmaõpetajatel koostada lapsele individuaalset arenduskava (IAK, vajalik lapsevanema luba), käitumise tugikava (KTK) ning koordineerides koostööd lasteaiaväliste spetsialistidega. Samuti toimuvad täiendavate meetmete raames lasteaias siseselt rühma ümarlauad, kus osalevad rühmaõpetajad, tugispetsialist(id), lapsevanem ja vajadusel juhtkonna esindaja.

IAK (kestvusega 6 kuud kuni 1 aasta) määrab kindlaks lapse arengulisi erivajadusi arvestatava õpetuse, individuaalsed eesmärgid ja sisu, ajalise kestuse, õppematerjali kohandamise ning hindamise, mis on vajalikud lapse toetamiseks. IAK koostab rühmameeskond koostöös muusika-, rütmika ja tantsu- ja liikumisõpetajate, tugispetsialistide ning juhtkonnaga, kaasates lapsevanemaid ja vajadusel teisi spetsialiste. IAK koostatakse konkreetsele lapsele neis valdkondades, mille arengutase erineb eeldatavast eakohasest arengust (liikumine, tunnetus- ja õpioskused, keel ja kõne, sotsiaalsed oskused, enesekohased oskused). IAKs tehtavat kajastatakse Eliisis. IAK kaitseb lapse

huve ja arvestab tema arengutaset ning erivajadusi. IAK rakendamise järgselt antakse hinnang tegevuskava tõhususele ning IAK meeskonnaliikmed teevad otsuse edasise tegevuse suhtes.

KTK (kestvus vastavalt kokkuleppele) rakendatakse rühmasiseselt lapse sotsiaalse, emotsionaalse või käitumusliku oskuse arendamiseks igapäevases õpikeskkonnas. Seda võib koostada ja rakendada rühmasiseselt, kuid tõhusam on seda koostada ja rakendada koostöös vanematega. KTK koostamisel osaleb rühmameeskond, vajadusel muusika-, rütmika ja tantsu ja liikumisõpetaja, tugispetsialistid, lapsevanem.

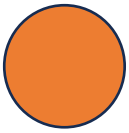
Lasteaed toetab erineva keelelise ja kultuurilise taustaga peret lapsele oma keele ja kultuuri tutvustamisel ning eesti keele ja kultuuri väärtustamisel. Mitte eesti kodukeelega lapsed omandavad eesti keele lõimitud tegevuste kaudu ning õppe- ja kasvatustegevuse sisu ja eesmärgid tulenevad eesti keel kui teine keel valdkonnast. Vastavalt lapse arengule individualiseeritakse õppe- ja kasvatustegevusi ning tehakse koostööd koduga tugispetsialistidega.

Lasteaiavälise toe korral teeb lasteaed koostööd asutustega, mis pakuvad lapsele tuge väljaspool lasteaeda. Siia kuulub Rajaleidja, kes pakub asutustele õppenõustamist ja väljastab koolivälise meeskonna otsuseid (koolikohustuse täitmise edasilükkamine, vajalike tingimuste rakendamine koolieelses lasteasutuses ja sobitus- või erirühma määramine). Meditsiini valdkonnas toetavad lasteaiaväliselt perearst, kliiniline logopeed ja eriarstid, kes koostöös määravad diagnoosi.

Viimasega saab vanem pöörduda Sotsiaalkindlustusameti poole puude taotlemiseks. See on vajalik täiendava toe saamiseks, milleks võivad olla nt rehabilitatsiooniteenused (logopeed, eripedagoog, psühholoog, sotsiaaltöötaja, füsioteraapia, loovteraapia, kogemusnõustamine). Lapsevanem ei ole kohustatud avaldama lasteaiale erialaspetsialistide hinnanguid lapse kohta, kuid saadud informatsioon on vajalik lapse paremaks toetamiseks lasteaias. Puude olemasolul saab toetada ka kohalik omavalitsus (lastekaitse), kes pakub vajaduspõhiselt vanemlusprogramme, valla poolt finantseeritud psühholoogi ja/või tugiisiku teenust.

Lasteaia tugispetsialistid võivad soovitada lapsevanemale täiendavat tuge lasteaiaväliselt logopeedilt, eripedagoogilt, psühholoogilt, pereterapeutilt ja toitumisenõustajalt. Lasteaed ja/või vanem saab pöörduda ka kompetentsikeskustesse nõustamise eesmärgil (Hiie kool, Emajõe kool ...).

Vajadusel koostab lasteaiameeskond lapse iseloomustuse uuringuteks lasteaiavälistele erialaspetsialistidele (täiendav tugi, koolipikendus, sobiv haridusasutus vms). Iseloomustuse soovi edastab lapsevanem rühmaõpetajatele ning vajaliku dokumendi koostab lasteaed kahe nädala jooksul. Iseloomustuse koostamisel osalevad rühmaõpetajad ning juhtkond. Vajadusel ka eriala- ja tugispetsialistid.

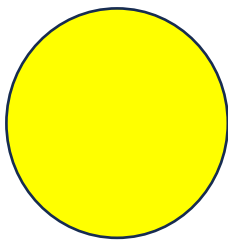

Koolivalmidus:

Kooliküpsus on lapse intellektuaalse, kehalise ning sotsiaalse arengu protsesside tulemus, mis toimub ilma välise sekkumiseta. Kooliküpsuse märkide hulka kuuluvad füüsilised muutused (jäähammaste ilmumine, muutused kehaporportsioonides), vaimsed muutused (valmisolek pingutada, teadmishuvi, arutleva mõtlemise võime), sotsiaalne areng (tahte areng, rolli- ja koosmängu eelistamine). Kooliküpsus on koolivalmiduse eeltingimus. Kooliküpsus kujuneb välja samm-sammult läbi aastate.

Koolivalmidus on lapse vaimne, sotsiaalne ja kehaline valmisolek minna mänguliselt õppetegevuselt üle suunatud ning kõrgema taseme õpitegevusele. Koolivalmidus tähendab õpihuvi ning soovi õppides täiskasvanuga koostööd teha, valmisolekut suhelda ning tegutseda koos eakaaslastega. Koolivalmiduse saavutamiseks on vaja soodsat keskkonda ja lapse enda motivatsiooni ja aktiivsust.

Lapse koolivalmiduse kujunemist jälgitakse õpetajate poolt lapse arengu analüüsimise käigus kogu lasteaia käimise perioodi. Koolivalmiduse hindamine toimub Koolieelse Lasteasutuse Riikliku Õppekava ja varasemate arengu hindamiste põhjal. Enne kooli minekut väljastab lasteaed lapsele koolivalmiduskaardi. Koolivalmiduskaart on dokument, milles kirjeldatakse lapse arengu tulemusi üldoskustes ning õppe- ja kasvatustegevuste valdkondades lähtuvalt koolieelse lasteasutuse riiklikust õppekavast, tuues välja lapse tugevused ja arendamist vajavad küljed. Koolivalmiduskaart edastatakse lapsevanemale digitaalselt. Koolivalmiduskaardid registreeritakse ja säilitatakse lasteasutuses viis aastat. Koolikohustuse edasilükkamise taotlemiseks esitab nõutavad dokumendid lapsevanem nõustamiskomisjonile. Raadi Lasteaed Ripsik väärtustab koostööd lapsevanemaga ning soovib luua lapsele parima arengu- ja õpikeskkonna.

**VANEMATEGA
KOOSTÖÖ
PÕHIMÕTTED JA
KORRALDUS**

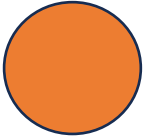
Koostöö lapsevanematega toimub aususe ja vastastikuse usalduse põhimõtetel. Peame oluliseks dialoogi ja vastastikust lugupidamist. Lapsevanematel on võimalus:

- olla kaasatud rühma õppe- ja kasvatusprotsessi kavandamisel ja läbiviimisel;
- saada tuge ja nõu kasvatusküsimustes;
- anda läbi rahuloluküsitluste tagasisidet lasteasutuse tegevusele;
- olla kaasatud lasteaia arengusse läbi hoolekogu tegevuse.

Lapsevanematel ja lasteaiameeskonnal on ühine vastutus lapsele soodsa arengukeskkonna loomisel, tema arengu ja õppimise toetamisel.

Lasteaia tegevuse nii lühi- kui pikaajalisel planeerimisel arvestatakse võimalusel lastevanemate ootuste ja soovidega. Lastevanematega koostöö võtmeisikuks on lapse rühmaõpetajad, kes on igapäevaselt seotud nii laste kui lastevanematega. Vajadusel kaastakse koostöösse lapsevanema või õpetaja ettepanekul ja lapsevanema nõusolekul teisi Ripsiku õpetajaid ja spetsialiste.

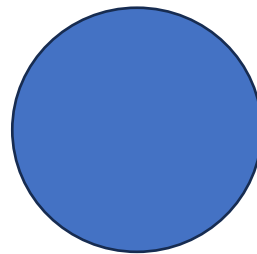
Õpetaja annab tagasisidet lapsevanemale lapse arengust ja õppimisest ning õppe- ja kasvatustegevuse korraldusest vastavalt vajadusele jooksvalt ja/või arenguvestlusel. Lastevanematele korraldame ümarlaudasid, kus tutvustame info edastamise kanaleid, lapse arengu hindamise põhimõtteid, käsitleme aktuaalseid pedagoogilisi ja lapsevanemaid huvitavaid teemasid jms.

Koostöövormid

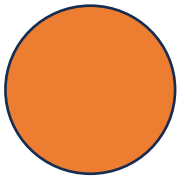
Ripsikus toimivad koostöövormid lapsevanematega nii rühma kui lasteaia tasandil:

- individuaalsed vestlused – perevestlus, arenguveustus ja vestlused, kus vajadusel osalevad ka lasteaia eriala- ja tugispetsialistid;
- koostöö hoolekoguga, sh õppekava koostamine ja arendustegevus;
- rühma tegevustes osalemine;
- ühisüritused;
- nõustamised - kõik teised on justkui mitmuses;
- avatud uste päevad;
- ümarlauad (vajadusel eriala- ja tugispetsialistide osalemisega);
- talgud/korrastustööd õuealal;
- rahuloluküsitlused (viiakse läbi üle aasta);
- informatsiooni vahendamine (infostendid, infovoldikud, kodulehekülg, Facebooki leht, Eliis).

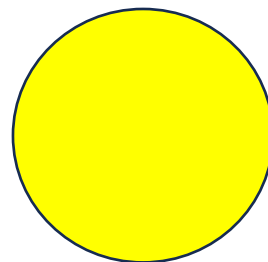
Raadi Lasteaed Ripsik õppekava on töödokument, mille täiendamine toimub vastavalt vajadusele.

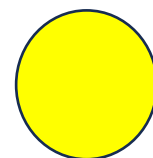
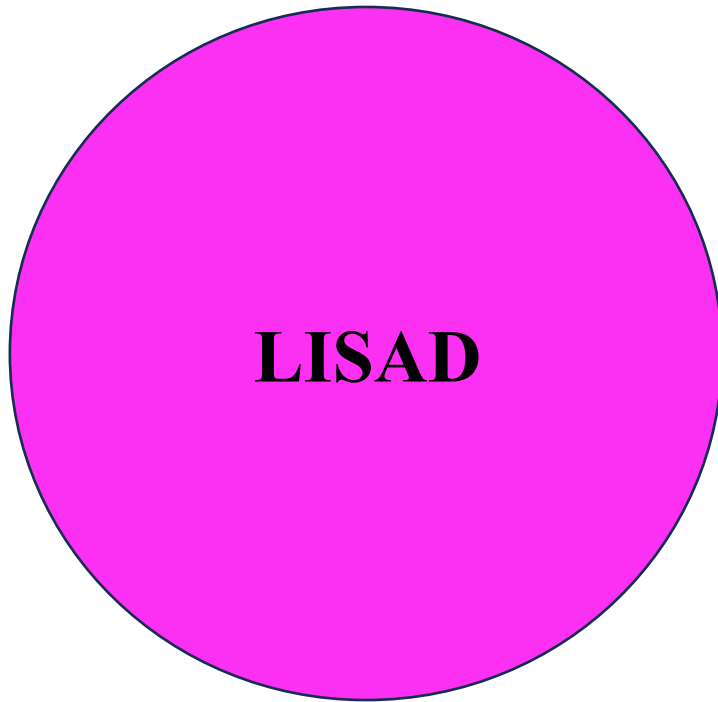

Õppekava muudetakse:

- seoses muudatustega haridusalases seadusandluses;
- lasteaia pedagoogide või hoolekogu (kui lastevanemate esindaja) ettepanekul.

Õppekava kooskõlastatakse lasteaia pedagoogilise nõukogu ning hoolekoguga. Õppekava kinnitab lasteaia direktor.

Meie lugu saab alguse hoone välisfassaadil olevatest värvilistest „mullidest“.

Mis mullid need on? Kes need tekitas, mis võiks olla nende lugu? Mullid tekitavad kujutluspildi, kus nad lendlevad ja ühel hetkel omavahel kohtudes kleepuvad üksteise külge.

Nad on justkui mõtted - lased ühe lendu ja siis tuleb teine ja kolmas... palju lapsi, palju ilusaid värvilisi mõtteid...

Mullid jäävad uudistades rippuma puudele ja trepikäsi puule ja ronimisredelile hoides sealt tugevalt kinni.... Millega? Äkki peenikeste sarvedega? Just kui sikud, rippuvad, pikkade sarvedega sikud.

Ja nii ta tuli.... RIPPUV SIKK ehk RIPSİK.

Meie Ripsik ei ole poiss ega tüdruk, lind ega loom, putukas ega kala. Ripsik on olevus, kes ilmutab end vaid siis kui koos on palju häid ja asjalikke mõtteid. Mõtted on täiskasvanu silmale nähtamatud, kuid heade mõtetega laste mõtted võivad muutuda nähtavaks. Ja seda värviliste mõttemullide kujul.

Kui kokku saab palju punaseid mõttemulle, tekib Punaripsik ja kui kokku saab palju rohelisi mõttemulle tekib Roheripsik, siniste ühinedes Siniripsik, kollaste mõtete tulem on Kollaripsik, ruuged saavad kokku Ruugeripsikus ja purpurvärvi mõtted Purpurripsikus. Igal ripsikul oma nägu, oma tegu ja oma lugu.

Aga kui kõik need värvilised mõtted kokku saavad, muutub Ripsik värviliseks. Just selliseks, nagu lasteaia logosildil.

Ühel päeval oli Ripsik oma tavapärasel kõõlumisretkel, ikka siin murelivõsas. Ta ronis puult-puule ja äkki tundis, kuidas tema suur varvas kohtus millegi pehme. Varba alt vaatas vastu kaks täiesti võõrast, armsalt suurt silma. Ripsik tõstis kiiresti oma varba üles, laskus allapoole, vaatas, uuris, katsus peenikese sarveotsaga..... ja äkki see karvane silmadega olevus liigutas ennast. Ripsik otsustas oma väikest „leidu“ kõnetada.

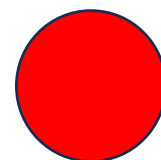
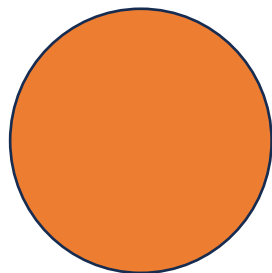
„Kes Sina veel oled?“ Sa näed välja nagu väike.... nagu väike noksitrelli Muhv“ (loe naksitralli). „Mina ei ole noksitrelli Muhv, mina olen Nupsik“, vastas väike pehme olevus Ripsikule täiesti arusaadavas keeles. „Ma pole sind siin varem näinud. Oled sa siia Raadile ära eksinud?“ küsis Ripsik.

„Ei ole eksinud, ma olen siin sündinud. Ühe väikese lapse suurtest värvilisest mõttemullist“. Nüüd oli Ripsikul pilt selge - oli ta ju isegi õige mitmest mõttemullist sündinud tegelane.

„Mina elan selles suures, hallis, värviliste mullidega majas“ viipas Ripsik sarvega lasteaiahoone suunas. „Aga kus sinu kodu on?“ „Minul ei olegi kodu. Täna kodu siin ja homme seal“ vastas nukker Nupsik. Ripsiku meel muutus kurvaks, sest kodu on ju üks igavesti oluline paik ühe mõttemullidest olevuse jaoks. Kuna Ripsiku mõttemullidest keha on pidevalt mõtteid täis, tekkiski ta sarve otsa kohe uus, suur mõttemull. „Tead, mul on selline mõte“ alustas ta häälega mõtlemist.

„Paneme koos lastega mõnele suurele tähtsale inimesele pähe sellise mõtte, et oleks vaja veel üks maja ehitada. Sellest saakski siis Nupsiku kodu, kus Nupsik võiks päevad otsa lastega askeldada. Ripsiku Lasteaia Nupsiku maja oleks ju väga vahva ettevõtmine! Kuidas see mõte Sulle meeldib?“. Vesiste silmadega sõnata Nupsik noogutas oma sarvejuppe ja nii lasigi Ripsik selle mõttemulli oma sarve otsast lendu.....

Paistab, et see oli üks tõhus mõttemull, sest ühel hommikul olid suured masinad kohal ja ehitus võis alata. 03.01.2022 Kolis Nupsik oma perega uude majja sisse. Kõik Punanupsikud, Ruugenupsikud, Kollanupsikud, Rohenupsikud, Sininupsikud ja Purpurnupsikud on ütlemata rõõmsad oma uue kodu ja koduhoovi üle.

LISA 2 Ripsiku laul

R on nagu rosinad ja

I on nagu ilus

P on nagu poiss, kes ronib puudesalus

S on suur ja sinine, nagu taevas vist

I on nagu ise jah mina ise just

K on nagu kass, kes kõnnib omapäi

korraks ainult tuli ja juba ongi läin`d

Tähed koos on RIPSİK, nagu mulle näib

Küll mu väike pea on jälle mõtteid täis

:: RIPSİK (*plaks, plaks*) meie rõõmumaa EHEE

RIPSİK (*plaks, plaks*) meie mängumaa OHOO

RIPSİK (*plaks, plaks*) meie õnnemaa AHAA

Põnev on siin Ripsikus ja vahva mängida (*pöial püsti*) ::

Mõttemulle lendleb, rohelisi suuri

Mõttemulle mitte iial ma ei pane puuri.

Sinised ja punased, purpur, ruuge kollane

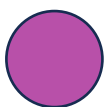
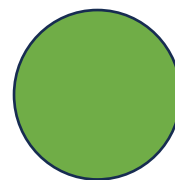
Iga mõttemulliga mitu korda hullame....

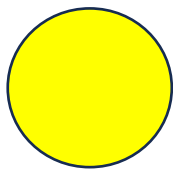
:: RIPSİK (*plaks, plaks*) meie rõõmumaa- EHEE

RIPSİK (*plaks, plaks*) meie mängumaa- OHOO

RIPSİK (*plaks, plaks*) meie õnnemaa- AHAA

Põnev on siin Ripsikus ja vahva mängida (*pöial püsti*) ::

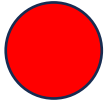

Saagem tuttavaks-Ripsik!

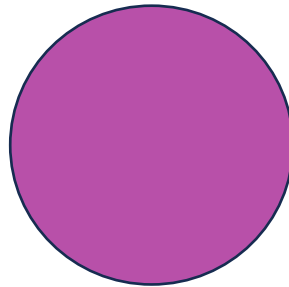
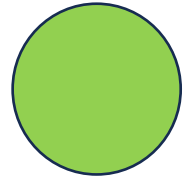
Kümme korda....., sada korda laome oma mõtteid korda,
sest et ainult mõttest heast Ripsiklane lugu peab.
Tore mõte otsib sõpra keda enda' l seltsi võtta,
et siis teha üheskoos arvestatav mänguskoor.
Mängimine meeldib meile üle kõige- see on KLAAR!
Lullila on selleks tarbeks maja parim mängusaal.
Mängida võib ükskõik mida-sõbraga või sõbrata,
liikumiseks, mängu tarbeks, alati on valmis plaan.
Saab siin läbi pallita, kuid mitte trilli-trallita!
Trilli-tralli laululusti, sutsakaga tantsusüsti
pakub lahkelt meie muusik, ole proff või ole uusik.
Ikka saad siit pisiku, selle rõõmsa isiku
kes su kõhtu kõditab ja puusanõksu võdistab.
Hoo saad sisse laulumaias, ripsiklaste lasteaias
Torela, torela, ütlen- siin on tore ka!
Siin saab teha näiteks süüa, meisterdada, maalida,
uusi roboteid, Bee- bote, tegutsema raalida.
Ruumi on meil päris palju, palju mahub mõtteid häid.
Kõik mis rühmast välja pressib, mööda koridore käib.
Mööda maja sisetreppi meeldib kõigil astuda,
sest see tunne tekib kohe-oled järsku targaks saan`d.
Peene nimega fuajees leiab paiku mõtisklusteks,
jalutusteks, jutustusteks, vigurretkeks, mänguhetkeks...
Pikalt peatumiseks pall, millel pole jalgu all.
Siin saad lihtsalt puhata, istuda ja ohata:
„Oh mis kaunis vaade õues, süda kohe peksleb põues!“
Veel üks koht on oluline-see on meie Mullila,
mulisedes keeb seal puder, millest kõhu täis siin saab!
Kui kõht on täis, siis uusi mõtteid lennukalt lä`eb liikuma.
Uusi mõtteid, mänguvõtteid terveks päevaks küllalt saab.

LISA 4 Ripsiku sünnipäevalaul

ON TÄNA SEE PÄEV,
SEE PIDULIK PÄEV,
KUI RIPSIKUS ON SÜNNIPÄEV.
ON SÕBRAD KÕIK KOOS
JA LAUL TÄIES HOOS.
ME ÕNNE SOOVIME!
ME ÕNNE SUL SOOVIME!
PALJU ÕNNE, PALJU RÕÕMU SOOVIME!

TOEVAJADUSEGA LAPS

RIPSIKU LASTEAIAS

